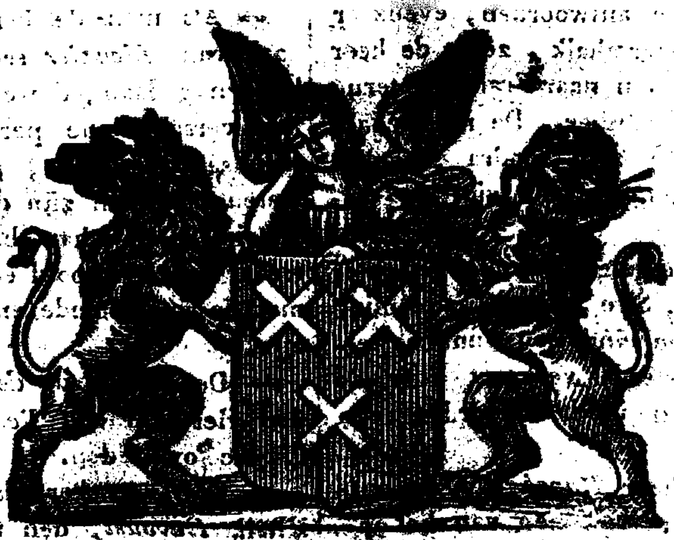
No. 19. 1837

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig- en Wetenschappelijk

Nieuws-Blad.

Zondag en Maandag 22 en 23 Januarij.



Van de BREDASCHE COURANT *verschijnt dagelijks eene* Tweede Uitgave, *inhoudende: de jongste Fransche Nieuwstijdingen, de Parijsche Beurs van den vorigen dag en de Antwerpsche Beurs van denzelfden dag. Deze tijdingen, per Correspondentie ontvangen, zijn de Parijsche en Brusselsche Dagbladen 24 uren vóór. De Geabonneerden of andere belangstellenden, welke deze Uitgave verlangen, gelieven aan het Postkantoor of aan hunne Boekhandelaars opgave daarvan te doen.*

F R A N K R IJ K.

PARIJS, den 19den Januarij.

Nadat gisteren in de zitting der kamer van afgevaardigden de heer *Odillon Barrot*, als een der hoofdorganen van de oppositie, zijn pleidooi met levendigheid had ten einde gebragt, en de heer *de Salvandy* nog kortelijk de staatkunde van het kabinet verdedigd, werd de algemeene beraadslaging gesloten, en daarop eindelijk een amendement door den heer *Boissière* op de paragraaf betrekkelijk Spanje voorgeslagen. De paragraaf nu luidt naar het voorstel der commissie als volgt:

» Wij betreuren met Uwe Majesteit den burgeroorlog die Spanje blijft verwoesten.

» Frankrijk is getroffen geweest bij de gewigtige gebeurtenissen te Madrid en Lissabon voorgevallen, maar het hoopt dat, dank hebben de wijsheid en veerkracht der volken van het schiereiland, de constitutionele monarchij over de gevaren die haar bedreigen zal zegevieren. Wij voeden opregte wenschen voor de zaak der Koningin *Isabella II*; de steun dien gij, in overeenstemming met den Koning van Engeland, haar van den beginne af hebt verleend en Uwe volharding in de uitvoering van het traktaat des viervoudigen verbonds, zullen er toe bijdragen om Spanje voor den rampspoed eener tegenomwenteling te bewaren.

» Uw gouvernement, Sire, heeft de gevoelens en belangen van Frankrijk goed begrepen, toen hetzelve het bewaarde voor de opofferingen en onberekenbare gevolgen die de gewapende tusschenkomst in de binnenlandsche aangelegenheden van Spanje kon naar zich slepen. Maar Frankrijk zal steeds zijne veiligheid en eer weten te doen eerbiedigen; en zijne soldaten zouden, wanneer het hen te wapen riep, onder onze roemrijke vlag, overal heen trekken, voor hetzelve een bloed storten, 't welk het van hen niet dan ter zake eener gebiedende noodzakelijkheid moet afvorderen."

In de plaats nu van dit tweede gedeelte stelde de heer *Boissière* voor, het volgende in het adres op te nemen.

» Wij hebben daarvan de vaste overtuiging, en wenschen vurig, dat de veiligheid en de eer van Frankrijk hetzelve tot de opofferingen niet zal verpligten eener gewapende tusschenkomst, waarvan de gevolgen onberekenbaar zouden zijn."

Terstond na de ontwikkeling van het voorstel door den heer *Boissière*, vatte de heer *Molé* het woord op, om hetzelve te bestrijden, als meer in zich bevattende, dan de voorsteller mogelijk zelf bedoelde; immers had de commissie bij hare redactie, eene goedkeuring willen uitdrukken over het verledene en voorbehoud voor de toekomst; terwijl bij het tegenwoordig amendement daarentegen over het verledene werd gezwegen, en eene verbindtenis voor de toekomst aangegaan. Op nieuw werd vervolgens door den president van den raad de staatkunde van het kabinet uiteengezet, en ten aanzien der interventie nogmaals betoogd, dat die tot heden met de grootste gevaren zou zijn gepaard geweest en dat, (wat ten dezen aanzien de toekomst betrof, men zich die geheel voorbehield. De minister kwam ook inzonderheid op de zaken van Portugal neêr, verzekerende dat hij last had gegeven, bij het stijgen der gisting te Lissabon, dat de scheepsmagt van den admiraal *Hugon*, derwaarts gezonden om met de engelsche vloot de persoon der Koningin te beschermen, de haven zou verlaten, aangezien men toch [illegible] zich onzijdig te houden; maar dat de bedenking, dat die verwijdering bij den stand der zaken, tot staatkundige gevolgtrekkingen zou leiden, het bevel had tegengehouden; eene verklaring die velen duister voorkwam. De heer *Thiers* sprak na den president van den raad, zoo ter afwering van het verwijt hem te laste gelegde aan zijn bestuur en ter verdediging van de uitbreiding die hij aan de zaken van Spanje wilde geven, als om het voorstel van den heer *Boissière* te ondersteunen, waardoor ten minste het viervoudig verbond niet ten eenemale zou verbroken en de spaansche natie nog eenige hoop gelaten worden. In weêrwil zijner pogingen werd het amendement van den heer *Boissière* met eene meerderheid van 74 stemmen, 234 tegen 160, verworpen.

In de zitting van heden is men overgegaan tot de stemming over de paragraaf zelve, zoo als zij hier boven is gesteld. Het eerste gedeelte werd met eene overgroote meerderheid aangenomen; vervolgens ook het tweede, waarbij men opmerkte dat het centrum en de regter zijde, waaronder de heeren *Berryer* en *Fitz James*, alsmede het linker-centrum voor, en alzoo met het ministerie, stemden. Eene groote beweging ontstond er na den uitslag in de zaal; van de zijde der ministers zag men blijkbaar de tevredenheid doorstralen.

Daarop werd in discussie gebragt de paragraaf betrekkelijk Constantine, deze is aldus vervat:

» Wij betreuren met U. M. de verliezen welke ons leger in Afrika heeft geleden; genoodzaakt met de elementen te worstelen, hebben onze soldaten tegen de afmatting en het lijden, eenen moed betoond en gevechten doorgestaan, welke Frankrijk niet minder waarderen zal. Uw tweede zoon heeft het edel voorbeeld van den erfgenaam des troons gevolgd, en wij wenschen hem geluk dat hij in de gevaren van het leger gedurende dezen korten maar inspanning kostende veldtogt heeft gedeeld. Met zich bezig te houden over de middelen om onze wapenen het overwigt, dat dezelve moest toekomen, te bezorgen en om de vastheid onzer bezettingen te verzekeren, zal U. M. ook naar de oorzaken onderzoek willen doen der onverwachte ongelukken die wij betreuren."

Weldra beklom de generaal *Bugeaud* de tribune, om in deze zaak zijne meening te zeggen, welke hoofdzakelijk inhield, dat men Algiers en de overige bezittingen moest verlaten, of die streken op eenen ontzagverwekkenden voet bezet houden; geen minder dan een korps van 40 à 45,000 man werd daartoe vereischt; van men in de kamer der pairs mogt gezegd hebben dat de restauratie Algiers veroverd had, en de julij-revolutie het niet te behouden of te besturen wist, was geheel ongepast, daar het land zelfs thans nog niet was veroverd en men eerst geheel in het bezit moest zijn, om zich dan van de bezitting te verzekeren. Daarop voerde de heer *Desjobert* het woord; volgens hem lag de schuld van den rampspoed voornamelijk aan het ministerie; hij weidde vervolgens uit over de verscheidene middelen, volgens welke men, naar hem dacht, in Afrika en ten opzigte van Constantine te werk gaan moest, en eindigde met van de ministers inlichting te verlangen. Nog verscheidene sprekers voerden het woord, tot eindelijk de heer *Baudé*, die zelf gedeeltelijk den togt mede heeft gemaakt en nog ziekelijk was, aan het woord kwam en zich uitliet als volgt: » Ik bevond mij te Bona toen de expeditie van Constantine beslist werd; ik heb zelf den togt gevolgd, ik zag mij in staat gesteld om alles op te merken. Naar mijne meening, berustte de verantwoordelijkheid der expeditie geheel op den maarschalk *Clauzel*. De kamer zal gemakkelijk begrijpen dat ik mij echter geene denkbeelden kan uiten, waarin de naam van den maarschalk gedurig betrokken is; ik geloof dat men wel zou doen deszelfs komst af te wachten, daar hij, zoo ik mij niet bedrieg, bevel bekomen heeft om naar Frankrijk terug te keeren. Ik heb alleen het woord opgevat om de aanneming der paragrafe voor te staan."

Na den heer *Baudé* stond de president van den raad op, om te verklaren, dat het kabinet bevreesd was, op al de vragen die

men opzigtelijk de expeditie wilde doen, te antwoorden, evenzeer als om de kwestie te adjourneren. »De maarschalk, zeide de heer *Molé*," heeft met der daad bevel bekomen om naar Frankrijk terug te keeren; de depeche is van den 21sten December. De maarschalk is nog niet aangekomen; wij hopen dat hij zich zoodra mogelijk herwaarts zal begeven, en ik geloof dat het goed zou zijn de discussie te adjourneren.

»Door den heer *Rancé* werd voorgesteld de volgende zinsnede achter de paragraaf te voegen: » Wij gelooven, Sire, dat de aanneming van een bepaald stelsel niet te spoedig een eind zou kunnen stellen aan de onzekerheid waarin men nog steeds verkeert over de toekomstige bestemming onzer bezittingen in het noorden van Afrika."

Bij het vertrek van den post was de heer *Rancé* aan de ontwikkeling van zijn voorstel, onder blijkbare teekenen van het ongeduld der leden.

De bladen van het ministerie heffen een juichtoon aan over den uitslag der stemming van het voorstel des heeren *Boisière*, waarbij eene meerderheid van 74 stemmen aan de zijde van het ministerie verbleef; evenwel meent men, dat deze meerderheid niet wel als vast aan te merken is, aangezien omtrent de Spaansche kwestie over het algemeen eene eenstemmigheid bestond, die men zoodanig in andere kwestien niet steeds te wachten heeft. Terwijl men voorts van de zijde der oppositie, inzonderheid door het organ van den heer *Barrot*, het tegenwoordig gedrag van den heer *Thiers* verheft, als die slechts ter regtvaardiging van zijn beheer in strijd met het tegenwoordig bestuur was geraakt, neemt het *Journal des Débats* uit dit gedrag aanleiding, om het zich ongelijk blijven der oppositie in het oog te doen springen; vroeger toch had deze geen woorden genoeg om de handelingen van den heer *Thiers* te schandvlekken; thans is de heer *Thiers* een uitstekend patriot, een waardig lid der oppositie.

— In de zitting van de assises van den Neder-rijn van den 17den dezer heeft, nadat de graaf *de Bruc* door zijn advokaat was verdedigd, de advokaat-generaal *Devaux* zijne repliek uitgebragt. Twee uren bleef hij aan het woord, zonder in het minst eenig nieuw licht over deze langwijlige zaak te verspreiden, en telkens werd hij gestoord door de teekenen van afkeuring die men in de zaal gaf. De heer *Parquin* antwoordde vervolgens aan het openbaar ministerie in naam van al de beschuldigden, en bleef zich vooral steeds gronden op de wegzending van Prins *Lodewijk*, als voornaamste reden tot de vrijspraak der overigen. Deze pleitbezorger deelde voorts een onvoltooiden brief van genoemden Prins mede, dien hij van uit Parijs en Rochefort aan een der beschuldigden geschreven had, en waarin deze het betreurt dat hij, door de genade des Konings, die hem den weg tot zijne verwijdering openstelt, niet in staat is om in persoon aan de gezworenen die inlichtingen te geven, welke tot ontlasting der aangeklaagden konden strekken; en dat hij met leedwezen die taak aan eenen advokaat moet overlaten. Hij verklaart daarin voorts dat al de schuld aan hem is te wijten. » Van de zijde mijner medebeschuldigden heeft er geen aanslag bestaan" zegt hij, « zij hebben zich slechts laten medesleepen door de indrukken van het oogenblik; ik alleen heb alles ontworpen; heb al de toebereidselen gemaakt, die ik tot de volvoering van mijn plan noodig keurde. — Wij zijn, wel is waar, allen schuldig, omdat wij de wapenen tegen het Gouvernement hebben opgevat, maar de schuldigste ben ik, die, reeds lang het denkbeeld eener omwenteling koesterende, dappere mannen uit hunne vreedzame rust heb opgewekt, om ze aan al de gevaren eener volksbeweging prijs te geven. — Gij ziet dus dat ik hen heb verleid, door hun van alles te spreken wat een fransch hart in gisting kon brengen. Zij wierpen mij hunne eeden tegen; ik herinnerde hun daarentegen, dat zij in 1815 aan Napoleon en zijn huis trouw hadden gezworen. Heeft de bemagtiging van den troon door vreemden, u van uwe eeden ontslagen? vroeg ik hun. Om alle weifeling bij hen weg te nemen, zeide ik hun dat de Koning dood was, en dat deze tijding zich scheen te bevestigen. Daaruit ziet men hoe groveljk ik mij jegens het gouvernement heb schuldig gemaakt; maar het gouvernement heeft edelmoediger jegens mij gehandeld. Het heeft gemeend dat mijne ballingschap, mijne verwantschap aan den Keizer en mijne liefde voor Frankrijk, omstandigheden waren die ontferming verdienden; en zullen nu de gezworenen den weg niet inslaan, dien het gouvernement hun heeft aangewezen?"

Deze brief, waarvan de echtheid misschien nog wel betwijfeld mag worden, maar die met het kennelijk doel is voorgelezen om op de uitspraak der jury eenen voor de beschuldigden voordeeligen invloed uit te oefenen, is, even als de gansche rede des heeren *Parquin*, met onstuimige toejuiching aangehoord. Daarna zijn de debatten uitgesteld tot den volgenden dag, waarop men het *verdict* der gezworenen verwachtte.

— Als men de berigten gelooven mag, dan zou men in de zaak van *Meunier* sedert een paar dagen gewigtige ontdekkingen hebben gedaan, die een gevolg zouden zijn van zijne confrontatie met verscheidene personen welke, van medepligtigheid aan zijne wandaad verdacht, gevangen waren genomen. Men zou nu te weten gekomen zijn dat *Meunier* tot de tweede afdeeling van een geheim genootschap behoort, uit twaalf chefs bestaande, die ieder weder aan het hoofd eener onder-afdeeling staat. De policie moet met de verbloemde en ware namen dier twaalf personen bekend zijn.

— De marquizin *de Dampierre*, die in tijd de gevangenschap der Hertogin *van Berry* te Blaije deelde, is op haar kasteel te Plassac overleden.

— Men verzekert dat de prins *Eckmuhl*, zoon van den maarschalk *Davoust*, den tweeden togt naar Constantine, als toeschouwer, zal mede maken.

— Men vindt in de berigten uit Bona de volgende plaatselijke bijzonderheden van Constantine:

Deze stad telt omstreeks 48,000 inwoners, en is op eene rots gebouwd, die van boven bijna geheel plat en door de natuur perpendiculair gekloofd is. De hoogte dier rots, wier twee steilste zijden door den Rummel worden bespoeld, is van 50 tot 100 fransche voeten. De diepte en de stroom van deze rivier verschillen den eenen tijd zeer van den anderen, soms staat er in dezelve geen voet water, terwijl de regen haar wel eens tot op 15 voet doet zwellen. Er ligt geene andere brug over dezen stroom, dan die aan de poort Cantara, welke naar de romeinsche wijze gebouwd is. Dat gedeelte der rots van Constantine hetwelk niet door de rivier omringd is, wordt slechts door een niet hoogen en ouden muur verdedigd, voor welke eene drie of vier voeten diep en vijf of zes voeten breede gracht henenloopt. De gansche stad ligt tusschen bergen ingesloten en levert een schilderachtig gezigt op. In het midden der stad verheffen zich twee fraaije en uitgestrekte paleizen; en verscheidene andere gebouwen getuigen van de welvaart dezer groote en magtige stad.

— Men heeft berigten uit Madrid tot den 11den. De benoeming van den generaal *Alaix* tot opperbevelhebber van Alava, welke door den generaal *Espartero*, in weêrwil van den bij herhaling gegeven last van het bestuur om dien officier te regt te stellen, geschied was, had aldaar veel menschen verwekt; deze omstandigheid deed tevens aan het volk al de magteloosheid van een ministerie zien, hetwelk zich niet kan doen gehoorzamen. Ten gevolge van die benoeming, heeft de generaal *Narvaez*, die zich te Burgos ophield, het bevel zijner afdeeling aan den generaal *Don Juan Zavala* overgegeven, daar hij niet onder *Alaix* wilde dienen. In de dagorder die hij aan zijne troepen ter zake van het overgeven van zijn bevelhebberschap heeft uitgevaardigd, wijt hij deze handelwijze, aan voorzorgen voor zijne gezondheid; maar men bevroedt dat, na al het tusschen hem en *Alaix* voorgevallene, dit de ware reden niet zijn kan. De *Eco del Commercio* van den 11den dezer deelt evenwel eene lezing dier dagorder mede, volgens welke hij zijne verwijdering aan gegronde reden van klagen toeschrijft.

Aan de beurs te Madrid hadden alle de fondsen eene sterke daling ondergaan. Men wilde dit toegeschreven hebben aan de tijding dat de ministers *de Mendizabal*, *Lopez* en *Vera* hun ontslag hadden ingediend; en dat aan den heer *Olozaga* de portefeuille van het departement van binnenlandsche zaken zou zijn aangeboden; maar dat dezelve dien zou afgeslagen hebben, daar hij geen deel van het kabinet wilde uitmaken, zoo het geheele bestaande ministerie niet aftrad.

Het te kort op de dienst van 1837, waarvan reeds gesproken is, zou, naar men wil, 1 milliard 97 millioen realen bedragen.

— Ter beurze van heden (19 Januarij) heerschte groote kalmte; zelfs maakte er het bekend worden der aanneming in de kamer van de zinsnede omtrent Spanje, geen bijzonderen indruk. Zoowel in de binnen- als buitenlandsche fondsen, was weinig variatie. De notering was: 5 pct. 109; 3 pct. 79,75; Spanje Ardoin 26¾; Pass. 7⅜; Differed. 12; Id. oude [illegible] Sort. 5 pCt. 51⅛; Rom. L. 101⅞.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 18den Januarij.

Te Napels sterven slechts nog maar weinige menschen aan de cholera, zoodat men deze plaag aldaar als opgehouden hebbende beschouwt.

De *Allgemeine Zeitung* verhaalt dat een uit genoemde stad vertrokken vaartuig, onlangs op de siciliaansche kust, in de nabijheid van Messina schipbreuk leed, en een groot deel van schip en lading werd gered. Groot was de verbazing van den kapitein, toen, op bevel van het geneeskundig bestuur van Messina, niet alleen de geborgen lading, maar ook de overblijfselen van het schip wer-

den verbrand. Het kwam zoo ver, dat de kapitein, met zijne elf matrozen gevaar liepen om doodgeschoten te worden, daar zij de veiligheidswetten hadden overtreden met voet aan den wal te zetten waartegen zij door de woedende elementen geworpen waren, en dien zij niet verlaten konden, zonder zich aan een wissen dood prijs te geven!

NEDERLANDEN.

BREDA, den 21sten Januarij.

De zuivere opbrengst van het te 's Gravenhage op den 15den dezer door mejufvrouwen *J. Marsas* en *R. Ficq*, met medewerking der leden van de Hofkapel, gegeven concert, ten behoeve der noodlijdenden en armen, bedraagt *acht honderd en twee gulden.*

— Van Terschelling werdt van 15 dezer als volgt geschreven:

»Gisteren avond is alhier gestrand een brikschip, geladen met balken, planken en andere houtwaren, doch aan boord waarvan zich geen volk bevond, noch eenige sporen, waaruit men het een of ander konde vernemen, zoodat dit schip door de equipage waarschijnlijk is verlaten geworden."

— Laatstl. Woensdag vermaakten zich een paar knapen met in eene boot het oosterdok te Amsterdam rond te zeilen, toen eensklaps hunne schuit omsloeg en van de beide jongens niet dan met de uiterste moeite een werd gered.

— Op Kromboomsloot te Amsterdam heeft een ziekelijk man, vader van een behoeftig huisgezin van vier kinderen, in een oogenblik van ijlhoofdigheid, terwijl de vrouw zich kortstondiglijk had verwijderd, zich uit een vensterraam op straat geworpen, waardoor hij zoodanig werd gewond dat hij kort daarna overleed.

— In de zitting van de kamer van Belgische Vertegenwoordigers van den 19den is door den minister van finantien een ontwerp van wet ingediend, nopens de invoering van uitheemsche werktuigen in Belgie.

— De hollandsche en belgische kommissarissen die te Merexem bijeen waren gekomen om zich over het aanleggen eener binnenbedijking in den Ettlochen polder te verstaan, hebben, volgens de Belgische bladen, eene overeenkomst getroffen. De genoemde dijk zal op ongeveer 1200 ellen van het glacis van het fort worden aangelegd, zoodat de kerk van het gehucht Kruisweg nog geinundeerd zal blijven.

— Ter Antwerpsche beurs van gisteren (20 *Januarij*): is de koers der Spaansche fondsen weder eenigzins verbeterd, na het hooger afkomend fondsen-merk van Londen van den 17den; geopend op 25⅜ klommen de Ardoins tot 25%. De notering was als volgt. Belg. 100 p. 101 (R.) Met. 103¾; Spanje. Ardoin 25¼, ⅜; Differed. 9⅞. Nap. renten 92½; B. Tav. 60¼. Sicil. 92½; Rom. L. 101; Id. te Antw. 101½. Bras. 85. — Wisselkoers op Amst. en Rotterdam ⅜ pCt. verlies.

De londensche bladen geven breedvoerige verslagen van het onthaal dat *S. R. Peel* bij voortduring te Glasgow ten deel valt, en bijzonder van het groote feest dat aldaar te zijner eere den 13den dezer gegeven is. — Nog nooit is aan eenig engelsch staatsman zoo veel eerbetoon geschied als dat waarvan hij het voorwerp is. Men zal zich eenig denkbeeld kunnen maken van de pracht die bij het genoemde feest is ten toon gespreid, als men weet, dat het houten gebouw, hetwelk alleen voor deze gelegenheid was opgeslagen om de gasten te bevatten, 24,000 guldens heeft gekost. Toen de toast ter eere van sir *Robert* werd ingesteld, duurden de toejuichingen een kwartier uurs. Met de hem eigene wegslepende welsprekendheid heeft hij de aanwezigen gedankt en hen aangemaand om het bestaande in staat en kerk te handhaven. Over het geheel moet dit feest eene zegepraal voor de behoudende partij zijn geweest.

— Luidens officiele staten zijn binnen Londen, gedurende het vorige jaar, of eindelijk, zoo als de opgaaf zegt, van 15 December 1835 tot 15 December 1836, geboren 13,024 jongens en 13,231 meisjes, te zamen 26,255 kinderen en overleden 9,202 personen van het mannelijk en 9,027 van het vrouwelijk geslacht, te zamen 18,229, zoodat de geboorten de sterfgevallen met 8025 overtreffen.

— Volgens de *New-York Evening Post* zijn van de maand Januarij 1835 tot de helft van het jaar 1836, uit Liverpool alleen, naar Noord-Amerika overgevoerd een getal van 76,839 emigranten.

— De *Manchester Courier* verhaalt het volgende:

»Laatstl. Woensdag had de directie van het Queens-Theatre aangekondigd, dat een zekere signor Gavaldi zou doen zien tot welk eene juistheid en volkomenheid het schieten met de buks kan worden opgevoerd, door met eenen kogel uit de buks eenen appel van zijns zoons hoofd af te schieten. Even goed schutter als weleer *Willem Tell*, gelukte deze gewaagde daad volkomen; doch toen hij denzelfden knaap eenen appel tusschen de vingers wilde uitschieten, miste hij het doel en nam de kogel aan het kind een gedeelte van den duim weg. Zeer weinigen van het publiek bemerkten wat er was voorgevallen, daar de jongen de kwetsuur met de meeste hardvochtigheid verduurde en geenen uitroep deed die verder dan het tooneel kon worden gehoord. Gelukkiglijk vertoont de wond geen gevaar.

Letterkundige en Wetenschappelijke Nieuwstijdingen.

DUITSCHLAND. — Den 29sten der vorige maand is te *Dresden* de koninklijke lijfarts en hofraad HEDENUS overleden, in zestigjarigen ouderdom. Als praktisch geneesheer en schrijver had hij buitengemeene verdiensten. — Te *Wiesbaden* overleed den 10den dezer, na eene korte ziekte, de door zijne schriften bij de geleerde wereld bekende hofraad en bibliothekaris J. WEITZEL. — Men zal zich herinneren, dat onlangs melding werd gemaakt van eene klagt door den Berlijnschen generaal muzijk-directeur SPONTINI, tegen zekeren heer RELLSTAB ingediend, ter zake dat deze zich vermeten had het talent of den arbeid van den componist op eene voor den laatste beleedigende wijze te beoordeelen. De critiker moet zijne vermetelheid met eene zesweeksche gevangenis boeten; doch de ligtgeraakte toonkunstenaar, daarmede niet tevreden, heeft thans zijnen aanrander op nieuw aangeklaagd, men weet niet regt op welken grond, daar in de vorige zaak al gezegd werd wat er van te zeggen viel, en de vrijmoedige, maar gestrafte bediller zich gewacht heeft den heer SPONTINI nieuwe reden van klagten te geven. — Te *Leipzig* vleit men zich dat in de strenge censuur-bepalingen tegen den boekhandel eenige verzachtende wijzigingen zullen gebragt worden. — Te *Stuttgart* zal op koninklijk bevel eene kunstzaal of museum gebouwd worden, om daarin de thans overal door het land verspreide kunstwerken en aloude gedenkstukken te vereenigen. Het ontbreekt in *Wurtemberg* aan eene dergelijke verzamelplaats van kunst en oudheid, sedert nu voor omtrent 80 jaren het, op bevel van hertog FREDERIK I, gestichte Museum met al deszelfs kunstschatten een roof der vlammen werd. — Op de hoogeschool van *Wurzburg* beloopt het getal studenten, gedurende het tegenwoordig winter-halfjaar, 373 Duitschers en 88 vreemdelingen. — In een overzigt, voorkomende in LE PETIT's *Sittengallerie der Nationen*, omtrent het aantal levensjaren door groote mannen bereikt, vindt men onder anderen opgemerkt, dat de groote staatslieden, gelijk PITT, FOX, CANNING en MIRABEAU, meestal in de kracht huns levens door den dood werden weggerukt. Van voorname geleerden en letterkundigen kon men er daarentegen een aantal opnoemen, die een' hoogen ouderdom bereikten, gelijk daar zijn BACO 64, NEWTON 84, KEPPLER 60, COPERNICUS 70, GALILEI 78, HERSCHEL 82, ZENO 98, KANT 80, VOLTA 82, VOLTAIRE 86, GÖTHE 83, YOUNG 84, CERVANTES 70; LE SAGE 80, WALTER SCOTT 62, FONTENELLE 100 jaren. Het voorregt van een lang leven scheen echter inzonderheid het deel te zijn der plastische kunstenaars, vooral in *Italie.* Daar bereikte TITIAN den hoogen ouderdom van 90 jaren; GIANELLO dien van 99, MICHEL ANGELO van 90, LEONARD DA VINCI 75, CALABRESI 86, CLAUDIO DI LORENA 82, CARLO MARATTA 89, TINTORETTO 82, SEBASTIAAN RICCI 78, CRESPI 74, CARLO DOLCE 70, ZUCCARELLI 86 en VERNET den ouderdom van 77 jaren. — Op den 6den hield het letter- en kunstlievend Museum te *Frankfort* eene buitengewone zitting ter eere van SCHILLER, waaraan tevens het oogmerk verbonden was het verzamelen eener bijdrage voor het gedenkstuk dat men ter nagedachtenis van den grooten dichter wil oprigten. Muzijk en dichtkunst wedijverden in deze bijeenkomst om het hare tot opluistering bij te dragen. SCHILLER's *Hero en Leander* werd onder anderen door een der tegenwoordigen voorgedragen, en sprak de heer DUHAN een gedicht ter zijner eere uit. In weêrwil intusschen van al de geestdrift, die men voor SCHILLER in Duitschland betoont, gaat het met de inschrijvingen voor deszelfs gedenkstuk maar langzaam voort.

ITALIE. — Z. H. de Paus, heeft, uit erkentelijkheid jegens zijnen voorganger, LEO XII, die hem met het purper bekleedde, ter nagedachtenis van denzelven, een monument in de kerk van het Vatikaan doen oprigten. Hetzelve is door den beeldhouwer, ridder J. FABRIS ontworpen en vervaardigd, en stelt LEO XII voor, op het oogenblik dat hij, de heilige deur in het jubeljaar geopend hebbende, van het balkon des Vatikaans aan de geloovigen den apostolischen zegen toedeelt. De Paus is met al zijne kerkelijke pracht gekleed; nevens hem zitten de vier dekens van het heilig collegie, de kardinalen PACCA, ZURLA, ODESCALCHI en CAPELLARI (de tegenwoordige Paus). Boven de groep prijkt het familiewapen van den Paus, met de Godsdienst en de Geregtigheid aan de beide zijden. Het monument heeft het eenvoudig opschrift *Memoriae Leonis XII P. M. Gregorius XVI P. M.*

FRANKRIJK. — Op den 13den dezer is te *Parijs* overleden de historie- en portretschilder FRANÇOIS GERARD. Hij was in 1770 te *Rome* geboren en nevens DROUAIS, GIRODET en GROS, de jongste der vier kweekelingen die de school van DAVID heeft opgeleverd. Behalve eene menigte portretten onder het keizerrijk en bij de restauratie van de meeste voornaamste personen van *Europa* door hem vervaardigd, zijn zijne voornaamste stukken: *Belisarius*, *Psyché*, *de slag van Austerlitz* en *de intrede van Hendrik IV.* — Op den 11den dezer is te *Parijs* ook nog overleden de Heer MASSÉ, schrijver van het welbekende werk *le parfait Notaire*, dat zoo binnen als buitenslands algemeenen opgang heeft gemaakt en verscheidene drukken mogt beleven. — Ten blijke dat de werken van WALTER SCOTT in *Frankrijk* nog steeds zeer gezocht blijven, mag strekken, dat de uitgave zijner werken in dertig deelen, in 8°, vertaling van DEFAUCONPRET, waarvan door den uitgever GOSSELIN, te *Parijs*, 10,000 exemplaren opgelegd werden, uitverkocht is vóór dat nog het werk geheel kompleet is. Gezegde uitgever heeft zich daardoor aangemoedigd gezien eene nieuwe uitgaaf, op denzelfden voet, zijnde versierd met dertig gegraveerde titels en vignetten, op de pers te leggen; de prijs van elk deel is 2 fr. 75 c. Te gelijker tijd wordt er eene nieuwe vertaling van WALTER SCOTT's werken, door VIVIEN met eene voorrede van JULES JANIN, aangekondigd; deze zal uit 22 à 24 deelen in 8° bestaan, en, met 100 staalgravures, kaarten enz. verrijkt, op 130 à 140 fr. komen. — De zucht naar de kennis, de waarde en het bezit van zeldzame boekwerken of derzoodanige die om bijzondere eigenaardigheden gezocht zijn, heeft de behoefte doen gevoelen, om bij de reeds bestaande tijdschriften voor schier alle vakken van wetenschap, ook nog een te voegen bepaald aan de Bibliographie toegewijd. De taak om zich met de zamenstelling van een dergelijk tijdschrift te belasten, heeft de bekende boekenkenner CH. NODIER op zich genomen. Het *Bulletin bibliographique*, onder welken titel de verzamelaar zijn tijdschrift uitgeeft, en dat, na een bestaan van weinige maanden, reeds een grooten opgang maakt, bevat vooral eene opgave van de tegenwoordige waarde der werken, welke door den voortgang van den tijd in het *Manuel* van BRUNET thans minder naauwkeurig worden aangeduid; terwijl voorts daarin berigten voorkomen aangaande letterkunde, talen en bibliotheken, enz. en de voornaamste in het vak van letterkunde en bibliographie ervarene mannen, zoals BRUNET, BARBIER, AIMÉ MARTIN enz. hunne ontdekkingen en opmerkingen daarin mededeelen, door welk een en ander dit tijdschrift van een wezenlijk belang voor den boekenminnaar kan geacht worden, en het daar en boven nog die gunstige zijde heeft, dat het zich door eenen goedkoopen prijs aanbeveelt.

BELGIË. — Ter nagedachtenis van wijlen de beroemde zangeres MALIBRAN zal te *Laeken* een gedenkstuk worden opgerigt, hetwelk bestaan zal in eene bronzen kolom, ter hoogte van 12 à 14 voeten, waarboven eene urn, door cypressen omgeven. Op eene der zijden van het eveneens bronzen voetstuk zal men lezen: *de treurende kunst aan* MARIA FELICITÉ GARCIA, *enz. geboren te Parijs in* 1808, *overleden te Manchester in* 1836. *Hulde en erkentelijkheid van haar aangenomen Vaderland en van een troosteloozen echtgenoot.*

NEDERLANDEN. — Het aantal studenten op den 1sten dezer aan de Hoogeschool te *Utrecht* ingeschreven, beloopt 523, te weten: 67 in de Geneeskunde, 143 in de Letteren, 70 in de Natuurlijke Wijsbegeerte, 127 in de Godgeleerdheid en 116 in de Regtsgeleerdheid. — De Nestor onzer taalkenners, Mr. J. H. HOEUFFT, deelt wederom uit den schat zijner kundigheden en nasporingen in het gebied der taalkunde, eene proeve mede, welke thans toegewijd is aan de beoefenaars der Fransche en deels ook aan die der Nederlandsche taal, voor zoo verre dezen zich niet tot de kennis van de schors der woorden bepalen. Het werk heeft ten titel: *Verzameling van Fransche Woorden uit de Nederduitsche talen afkomstig, of door [illegible] afgeleid.* Van hetzelve niet een enkele blad het lezen, en reeds bij een oppervlakkig doorbladeren bespeurt men op elke bladzijde blijken van diepe taalstudie en uitgebreide geleerdheid. Bij het beschouwen van dit werk mogen jeugdige schrijvers zich spiegelen aan de bescheidenheid van een man, die, met die bevoegdheid om oordeel te vellen, echter niet dan spaarzaam zijn eigen gevoelen uit, en dan nog nooit op eenen meesterachtigen toon; terwijl onze geleerden in het algemeen wel een voorbeeld mogen nemen aan den werkzamen ijver van een man, die op zoo hooge jaren twee werken van grondige nasporing op de pers heeft. Wij bedoelen het *Bredaasch Taal-eigen*, waardoor de kennis der Nederlandsche Idiotismen eene aanmerkelijke bijdrage ontvangt, en de hier door ons vermelde *Verzameling van Fransche Woorden*, welke aan het juiste gebruik der woorden in de Fransche taal veel licht kan bijzetten, als leerende de ware beteekenis dier woorden uit derzelver vermoedelijke stam-afleiding kennen.

Graanmarkt te Amsterdam.

Van Vrijdag 20 Januarij.

TARWE. — Goed prijshoudend: 126 ℔ N. Zeeuwsche *f* 280; — 130 ℔ Anclam. *f* 253; — 128 ℔ Meck. *f* 245; — 129 ℔ B. Pools. *f* 290; — 124 ℔ B. dito *f* 245.

ROGGE. — Zonder handel, als voren gehouden.

GARST. — Flaauw: 105 ℔ N. Old. W. *f* 124.

HAVER. — Prijshoudend: 84, 86 ℔ N. dikke *f* 87, 91; — 84 ℔ fijne *f* 100.

BOEKWEIT. — Zonder handel.

ZAADMARKT.

KOOLZAAD. — dadelijk 2 £ en op het voorjaar 2 £ lager; gering Elve 55 £; op 9 vat in April 65 £.

LIJNZAAD. — Zonder handel.

RAAPOLIE. — Per 6/w. *f* 41½; vliegend *f* 40¾ à 39¾; p°. Mei *f* 38¾ à 38; Sept. en Oct. *f* 34¾.

LIJNOLIE. — per 6/w. *f* 35¾; vliegend *f* 34¾ à ¾.

HENNIPOLIE. — Per 6/w. 46; vliegend 45.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (**20** *Januarij*) waren genoteerd: Werkel. Schuld 2½ pCt. 54, 53 15/16; dito 5 pCt. 101⅝, 11/16; Kansb. *f* 23, 1/16; Amort.-Sijndic. 4½ pCt. 94¾; dito 3½ pCt. 78 7/16; ½; Handelm. 182½, 180, 182½, 182¾; Ardoins 85 £, 25¼, ⅛, 1/16; dito coup. 45½; Uitgest. 9⅛; Pass. 7⅝, ½; Difered. 12; Met. 100¼; Columb. 21⅛, ¼, ⅜; Per. 14⅝, ¾; Eng. bl. gr. 23¾.

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.